

Juhász Tibor

Lehetett volna otthonom

Amióta mondtad, hogy riportot akarsz velem csinálni, azóta ez jár a fejemben. Hogy mit meséljek az életemről. Egész éjszaka gondolkodtam. Nem tudtam aludni, de nem csak emiatt, már jó ideje csak egy-egy órát alszok, folyton azon kattog az agyam, hogy mi lesz velünk. Velem és a kisfiammal. Jobb lenne, ha kérdeznél, mert én nem tudok folyamatosan beszélni. Nem vagyok tanult ember. Ha az lennék, minden máshogy alakult volna.

Nem tudtam továbbtanulni. Elvégeztem a nyolc általánost, utána dolgozni mentem. Nem egyből, először fodrásztanulónak jelentkeztem. Nem vettek fel, mert abban az időben fodrásznak csak pénzesek mentek. Aztán szakácstanulónak, de oda se kellettem. Utána zöldségtermesztő szakmunkásnak felvételiztem, sikerült is, viszont nem végeztem el azt az iskolát. Kollégista voltam Hernádvécsén, egy pár hónapot töltöttem csak ott, de annyira begyulladt a fülem, hogy anyu-nak kellett értem jönnie. Egy hónapig kórházban voltam, mindennap felszúrták a dobhártyám, úgy megfáztam, mert nem figyeltem magamra, kivittek minket dolgozni a földekre, meg a suliba és a koleszba sem volt olyan meleg, én meg nem öltöztem fel rendesen. Hát szóval betegség miatt hagytam abba a tanulást. Elkezdtem én az érettségit, de letettem róla, mert anyu meg apu nagyon ivott, és mikor megkapták a fizetést, mulatások voltak nálunk. Egyszerűen nem lehetett tanulni ilyen körülmények közt!

Mikor tizenhét éves elmúltam, elegendő lett ebből az életből, felmentem Budapestre. Elindultam az egyik barátnőmmel, Kláriverrel. Csak így, semmi nélkül nekivágtunk a nagyvilágnak. Volt Pesten egy ismerősöm, ő megengedte, hogy nála aludjunk néhány éjszakát, amíg munkát találunk. Kikeveredtünk Pesterzsébetre, ott csomagolókat kerestek egy textilfeldolgozó kft.-hez. Megismerkedtem egy fiúval, Lacival, akinek elmeséltem, hogy nincs hol laknom, meg ilyenek. Felajánlotta, hogy elvisz az anyukájához, és akkor majd megbeszéljük, mennyit kell fizetni, és ott lehetek albérletbe. Andi néni nagyon aranyos volt, a mai napig tartjuk a kapcsolatot, jó volt nála lakni, két-három év alatt kiismertük a másikat, de hát vége lett ennek a jó időszaknak is, mert anyu bekerült a pszichiátriára. Az italtól, igen. És akkor én képes voltam arra, hogy ott hagyjak Pesten mindent. Hazajöttem, ápoltam őt.

Miután felépült, férjhez mentem. Nem sokkal később megszületett a nagyfiam, Petike. Tizenkét évig tartott az első házasságom. Anyósomnál laktunk, aki

folyton kötekedett, a férjem meg nem állt ki mellettem. Lett is egy új szerelme, és akkor már nem voltam favorit! Kidobott a gyerekekkel az utcára. Nem bánom, hogy vége lett, csak azt, hogy hozzámentem. A második férjem volt nekem az első szerelmem, de összevesztünk akkoriban, és bosszút akartam állni, ezért máshoz mentem. Így alakultak a dolgok. Mesélek Gáspárról is, persze, csak még azt akarom mondani, hogy miután elváltam, visszamentem anyuékhoz a gyerekekkel, hová mentem volna. Na, és akkor, tizenkét év után, megint találkoztam Gáspárral. Kicsivel később hozzámentem, de nagyon megromlott az életünk, rossz volt a természete, nőügyei is voltak. Nem, nem ütött meg soha. Fenyegetett, félttem is tőle, mert hát nagydarab, erős ember, de nem olyan, mint a többiek. Petikével sem bánt csúnyán, pedig ő nem a saját gyereke, miután megszületett a kis Gáspár, akkor sem viselkedett máshogy Petikével, nem érezte, hogy ő nem az övé. Pedig félttem ettől, mert nagyon rossz természetű ember, magának való, vannak napok, amikor senkit sem tűr a társaságában, Gáspár olyan magányos farkas, nem is csodálom, mert hát neki még keményebb élete volt, mint nekem. Kilencéves kora óta az utcán élt, gondolj bele! Tizenöt évet volt börtönben, mikor kijött, akkor találkoztunk újra. Már az esküvőn is megcsinálta a balhét! Valaki azt mondta neki, hogy kurválkodtam Pesten, ő meg elhitte. Olyan ideges lett, hogy szétkergette a vendégeket, mindenki menekült, úgy ordított Gáspár, csak én maradtam ott. Kérdeztem tőle, hogy most bízik-e bennem, mert ha nem, akkor szégyellje magát, még egy napja sem vagyunk házasok, de már ezt csinálja.

Gáspárnak volt egy telke Lyukóban, amin egy kis faházikó állt. Odaköltöztünk 2001-ben, mert akkor már anyuénál sem volt jó, ők tanácsi lakásban laktak a Malomszögön, ott volt nekem is egy kis szüfnim, de abban szűken voltunk Petikével. Gondoltam, milyen jó lesz, kiköltözünk Lyukóba, én, Petike, meg az új férjem, otthont építünk, elkezdjük az igazi életet. Kicsit messze volt ugyan a várostól, de akkor még elég jó helynek számított Lyukó. Én is dolgoztam, Gáspár is a kovácsüzembe, mint betanított kovács, gyűjtögettünk, és belevágtunk az építkezésbe. Nagyon kemény évek jöttek, mert az utolsó tégláig ketten raktunk egymásra mindent, nem számíthattunk senkire, senki sem segített, akárhová fordultunk. Közben terhes lettem a kis Gáspárral, de várandósan is dolgoztam, építkeztünk, csináltuk a dolgunkat. Sokat szenvedtünk, de nem csak ezek miatt. Van a családomnak egy génbetegsége, amit a kis Gáspár is örökölt, be vannak gyulladva az ízületei, meg az összes fogát ki kellett húzni. Volt olyan, hogy éjszaka gyalogoltunk Lyukóból a megyei kórházba, mert annyira fáj a foga, akkor kihúzták neki, utána megműtötték, mert góc maradt benne.

Mire kész lettünk a házzal... Volt egy nagyszoba, egy kisszoba, egy fürdőszoba, akart Gáspár egy előteret is, de azt már nem csináltuk meg. Mikor beköltöztünk, az a kis faház, amiben laktunk, szépen összedőlt, meg a környék is rossz lett, a szomszédok jöttek-mentek, egyik hülyébb volt, mint a másik, állandóan hallgattuk a kiabálást, a verekedéseket meg a veszekedéseket. Az első öt év még jó volt, olyan 2008-tól lett minden rossz. Hallgattuk a hülyeséget, éltük az életünket, de ez az egész már odáig fokozódott, hogy menekülni kellett onnan. Egyik reggel kimentem, hogy megnézzem, mi ez a nagy ordibálás, látom, hogy késsel szalad felém a szomszéd, és azt kiabálja, megöllek, meg olyanokat mondott, hogy

kurva vagyok. Lökdösött, a nyakamat szorongatta, nem is értem, hogy volt lelki-erőm harcolni. Ráadásul kint volt az egész utca, mindenki nézett, de senki sem segített, a szomszéd meg be volt kábítószerezve, ha akart volna, a többiek szeme láttára szúr le. Ez volt az utolsó lökés, eldöntöttem, hogy eljövök Lyukóból. Nehéz döntés volt, mert ragaszkodtam a házhoz, ketten építettük Gáspárral, a két kezünk munkája volt benne, sajnáltam feladni, mert abban reménykedtem, meg a férjem is, hogy végre otthonra lelünk. Próbáltam a házasságomat rendbe hozni, mert addigra nagyon megromlott a kapcsolatunk, de nem lehetett. A sok szenvedés, veszekedés, a folytonos idegesség szedett szét minket.

A Máltai Szeretetszolgálat, ahogy odajött, valahogy akkor kezdett ez az irdatlan állapot kialakulni. Az utca végébe odajöttek ezek a hívők is, Teréz anya hívei, de hozzájuk nem jártam. Én hiszek Istenben, itt, belül, de én azért nem fogok átjárni, hogy adjanak egy kiló kenyeret. Úgyhogy akkor kezdett ez elromolni. Én nem tudom, hogy ezek az emberek mit gondoltak, hogy nekik mindent lehet, csak azért, mert cigányok? Pedig én is cigány vagyok, lehet, hogy nem látszik rajtam, de apukám cigány volt. Mégis mindenki kiközösített. A magyarok azért, mert félig cigány vagyok, a cigányok meg azért, mert félig magyar. Ezért jöttem el a Máltától is, egy évig dolgoztam ott, azt csináltam, amit kellett, gulyást főztem a helyieknek, takarítottam, gyerekekre vigyáztam. De aztán olyan embereket vettek fel, akik kiutáltak maguk közül, szerintem azért, amit az előbb mondtam, mert nem fogadtak be. Eldugták a mosóport a bokorba, a főnöknek meg azt mondták, hogy én loptam el. Tőlük is menekültem.

Rosszul működik minden, mert hiába tartanak a gyerekeknek korrepetálásokat, hiába járnak a baptista iskolába a lyukóiak! Találkoztam olyan kislánnyal, aki 11 éves volt, de nem bírta leírni a nevét! Akkor mit csinált eddig az iskolába? A szülőket kellene tanítani a helyes viselkedésre, meg arra, hogyan építsék az életüket, de őket már nem is biztos, hogy lehet, mert beléjük van rögzödve a rossz. Ezek az emberek csak azt nézik, hogy minél lejjebb csúszzanak, és akkor majd segít valaki, de nem látják be, hogy senki sem fog. Az nem segítség, hogy adnak pár ruhát, meg ünnepek előtt lejárt szavatosságú kajákat zsákszámra! Igen, lejártat. Szombatonként a védőnők is csináltak ételosztást, de hogy ott milyen harc volt! A bebarnult banánokért taposta egymást mindenki. És erre a rengeteg csatározásra, az építkezésre, meg Lyukóra, tizennégy évem ráment. Nem sikerült otthont teremteni. Pedig Gáspár még a vizet is behozta, le a kalappal előtte, mert miattam csinálta, nem akarta, hogy a közkúthoz járjak vízért, mint a többiek, szépen gondoztuk az udvart, még sziklakertet is építettünk, de azért a szaros pelenkát csak bedobálták az udvarba! És a kis Gáspárt is bántották, őt sem fogadták be, a hajszíne szúrta a szemüket, mert nagyon szőke, pigmenthiányos, a rossz géneim miatt. A késes eset után már az udvarra se mentünk ki, a kábítószerezések odaszoktak a portánk elé, hiába szóltam, hogy menjenek el innen, megfenyegettek, hívták Gáspárt is verekedni, de nem engedtem ki, mert a múltja miatt egyből elvitték volna a rendőrök. Gáspár leszögezte, hogy ő innen el nem mozdul, nemhiába építette fel a házat, de én, ha nem romlik meg a házasságunk, akkor is eljövök.

Azt, hogy olyan környezetbe kerüljön valaki, mint én az anyaotthonban, nem kívánnám senkinek. Reméltem, hogy jobb lesz, de ugyanolyan emberekkel voltam összezárva, mint Lyukóban. Hiába mentem el, nem változott semmi. Ha Lyukóban kimentem az udvarra, láttam a kapunknál kábítózó drogosokat, itt meg, ha kinéztem az ablakon, ugyanez a látvány fogadott, mert az anyaotthonnál volt a gyivi is. Olyan nők laktak itt, akik csak azért szültek, hogy pénzt kapjanak. Egyszer megfenyegettek egy anyukát, hogy elveszik tőle mind a négy gyermekét, az meg tudod, mit mondott? Nem baj, felelte, legalább felszabadulok. Lyukóban a sok kötekedés nem tetszett, meg a tetű, mikor mentem haza a 16-ossal, és néztem az előttem ülő tarkóját, láttam, szaladgálnak a hajában a tetvek. Az anyaotthonban ugyanez. Mindig megjelent egy anyuka, akinek tíz gyereke volt, és az egyik hajában biztos mászkáltak bogarak. A végén ki sem mozdultunk a szobából, négy fal közé menekültünk, ahogyan Lyukóban.

És most itt vagyunk, Diósgyőrben. Decembertől, addig, egy éven keresztül az anyaotthonban voltunk. Novemberben a kis Gáspár beteg lett, este nagyon rosszul volt, bevittem a kórházba, ahol egyből infúzióra kötötték. Az ágya mellett ültem hajnalig, mikor hirtelen rosszul lett jött rám. Lefeküdtem kis Gáspár mellé, mert úgy éreztem, ennyi volt. Egyszer csak hallom, kiabál a nővér, szálljak le az ágyról, mert az nem számomra van iderakva. Szinte kidobott a kórházból! Visszagyalogoltam az otthonba, háromra értem oda, de hiába csengettem, a portás és a biztonsági őr aludt, még közel is dobáltam az ablakot, de nem nyitottak ajtót. Négy óra volt, mikor végre beengedtek, a portás ordított, hogy hol a fenébe csámborogtam. Olyan ideges lettem, hogy nem tudtam lehunyni a szemem, reggel mentem dolgozni, utána kis Gáspárhoz a kórházba, két napig ébren voltam. Nem túrtem már, hogy így bánjanak velünk, kértem pénzt a nagyfiamtól, és kivettem ezt az albérletet. Ő is nagyon aranyos gyerek, mindig segít, de nem élősködhetek a saját gyerekemen! Huszonöt éves, még vár rá az egész élet, nem lehetek a terhére. Ő az apjával él. Eleinte velem meg Gáspárral lakott, de elengedtem, az apjára bíztam. Nem akartam, hogy Lyukóban nőjön fel. Kis Gáspár már oda született, őt muszáj volt ott nevelni, de ha adhatnék neki egy esélyt, úgy, ahogyan Petit, habozás nélkül elengedném.

Hála istennek, a Málta után egyből találtam munkát közmunkásként: 54 000 a keresetem, meg is tudom mutatni papíron, most kértem ki a kereseti igazolást, kellett a közgyógyomhoz. Rengeteg gyógyszerert szedek, a szemcseppem például 2500 forint hetente, meg se tudnám venni a saját keresetemből. Zöldhályog van mindkét szememen. Nem lehet műteni. És egyre rosszabbul látok. Pedig nem is dohányzok, nem iszok, semmi káros szenvedélyem nincs. Rájöttem, hogy ez nem attól függ, vigyáz-e magára az ember. Szarok a génjeim, ez az igazság. És a kisfiam örökölte a betegségeimet. A zöldhályogon kívül arcidegbénulásom van, nem mozog az egyik arcom, mert le van bénulva az ötös meg a hetes idegszál az agyamban. Mosolyogni sem tudok. Magas a vérnyomásom, strúmám van, kilenc darab a nyakamban. Voltunk már Debrecenbe is, hogy vizsgálják ki, mi ez a betegség, de semmit sem tudtak mondani. A tulajdonos minden hónap tizedikén idejön, és elvisz tőlem 64 000 forintot, ennyibe kerül az albérlet a rezsivel. Itt vagyok 53 évesen, és nincsen semmim, nézz körül, csak ez az ágy az enyém,

ez is adomány. Itt minden a tulajdonosé, a szekrénytől kezdve az utolsó kanálig. Elveszítettem mindent, csak azért, mert bekerültem arra a nyomortelepre.

Szóval most dolgozom, portás vagyok. Mellette, hétvégén, piacolni megyek, ruhákat árulok, de mostanra mindenemet eladtam, még a sajátjaimat is kiraktam. Gondban vagyok, mert nem tudok árut beszerezni. Eddig a turkálóba jártam, onnan vettem meg a készletemet. Ami ott van, azt érdemes lenne lefilmezni! Mikor kinyit a turkáló, gyorsan be kell rohanni, és összekapkodni, amit tudsz. Mostanában már oda se megyek, mert egy pár cipőért képesek megölni egymást az emberek. Az üzlet kilenckor nyit, de sokan már éjjel kettőkor az ajtó előtt állnak, télen is, mert aki az első, az tudja begyűjteni a legtöbbet. Már nem harcolok velük. Elfáradtam. Néha alig bírok felkelni, de nem tehetem meg, hogy fekszek. A nagyobb fiam már a saját lábán áll, de a kicsiről gondoskodni kell. Ameddig ő elvégzi az iskolát, nem hagyhatom magam. Sokat hiányzik, mert beteges, de így is 4,5 felett van az átlaga, egyetemre is szeretném majd küldeni, mert én is azzal rontottam el, hogy nem tanultam. Csak valami jól fizető munkám lenne, akkor aludni is tudnék. Megnyugodnék, hogy majd csak lesz valahogy. Régóta nem aludtam. Remeg a gyomrom éjszaka. De ha forgolódom is hajnalig, utána felkelek, és bemegegyek a munkahelyemre. Muszáj.